

GLAS NARODA

Naročnina po mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajova ul. 1. Telefon 33-35.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 82.

Ljubljana, četrtek 9. aprila 1936

Leto II.

Ljubezen in stiska sta najboljša mojstra.

Goethe.

Dnevna pratika

Četrtek, 9. aprila 1936. Katoličani: Veliki četrtek. Pravoslavni: 27. marca 1936. Veliki četrtek.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Dr. Kmet, Tyrševa cesta; Mr. Trnkoszy, Metsni trg; Mr. Ustar, Selenburgova ulica.

Vreme

Jugoslavija: Oblačno v vzhodnem delu države, vedro v sredini in na severu države. Dežuje po severozapadu, deloma močan veter. Temperatura je narasla v srednji državi. Mrzla Vodica 1 C, Mostar 19 C.

Napoved za danes: Razjasnitve v severnem in severo zapadnem delu države. Oblačno v ostalih delih. Deževalo bo na vzhodu. Temperatura bo padla. Sonce vhaaja ob 5.06, zahaja ob 18.14.

Dunajska napoved: Nevarnost slane v nižini. Hladneje, zjutraj pretežno jasno vreme, kasneje lahna pooblačitev. Hladno vreme bo trajalo še dalje.

Gledališče

Veliki četrtek 9. V času obiskanja Izven Cene od 20 Din navzdol.

Veliki petek 10. ob uri. V času obiskanja Izven Cene od 14 Din navzdol.

Veliki četrtek 9. zaprt.

Veliki petek 10. zaprt.

Kino

Ljubljanski kinematografi danes vsi zaprti.

Radio Ljubljana

Četrtek, 9. aprila. Ob 12: plošče; 12.45: poročila; 13.15: plošče; 14: poročila; 18: Radijski orkester; 18.40: Pogovor s poslušalci; 19: poročila; 19.30: Narodna ura; Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, gg. Bošnjakovič; 20: Branje iz sv. pisma; nato petje psalmov ljubljanskih bogoslovcev; 20.40: Instrumentalni dueti; 21.20: Pesmi in spevi; 22: poročila.

Borza

Za 8. april

Današnja	povprečna tujega denarja	vrednost Dinarjev
1 hol. goldinar		20.77
1 nemška marka		17.62
1 belga		7.41
1 šv. frank		14.27
1 angl. funt		216.14
1 am. dolar		43.57
1 fr. frank		2.89
1 Kč.		1.81
V priratnem kliringu		
1 avstr. šiling		9.25
1 nemška marka		14.05
1 angl. funt		250.00

Velikonočna številka našega lista izide v soboto zjutraj v zvečani nakladi ter na pomnoženih straneh. Radl tega je ta številka tudi najboljša prilika za uspešno inseriranje.

Opozarjamo vse naše inserente in naročnike, da sprejemamo vse oglase do petka popoldne.

Inseratni oddelček Glasa naroda.

Strašna obdolžitev — Prezgodaj dozoreli otroci — Devetleten morilec Smodnišnica iz mesta — Roparski napad sredi noči — Burno življenje Hotel bodočnosti v Ljubljani

Kaj zahteva Italija?

London, 8. aprila. n. Vsi današnji listi prinašajo članke z ozirom na današnje razgovore v Ženevi. »Daily Telegraph« piše: »Čeprav Italija ni članica trinajstovrstice, vendar se bodo vodili razgovori z baronom Aloisijem kot predstavnikom Mussolinija. Francija in Velika Britanija bosta v prvi vrsti vprašali Italijo, ali je voljna, da ustavi nadaljnje prodiranje in akcije v Abesiniji. Vsekakor se bo dalo Aloisiju na znanje, da so ostale sile pripravljene, da takoj ustavijo sankeje, kakor hitro pride do kompromisa.«

Nekateri listi so mnenja, da Italija ne bo popustila, pač pa bo stavila vsakovrstne nove zahteve. Italija bo zahtevala popoln mandat nad Abesinijo. V Addis-Abebi bi bil glavni sedež italijanskega kraljevega namestnika, a cesar Haile Selasije naj bi bil samo nekaj podkralj, toda le v slučaju, če brezpogojno prizna suvereniteto Italije. V nasprotnem slučaju bi bil cesar odstranjen. Vsa uprava bi prešla v roke italijanskih uradnikov. V Abesiniji naj bi se uvedli isti zakoni kot veljajo za Italijo. V vsej Abesiniji naj bi imel vrednost le italijanski denar.

Abesinci se umikajo

Asmara, 8. aprila. m. TO. poročila, da se Abesinci še vedno umikajo proti jugu. Aviacija je javila, da se čete, ki so bežale iz Gondarja, sedaj zbirajo pri Amba-Maryam, dočim se čete cesarjeve garde zbirajo v bližini Ezerana. Po nekih poročilih bo najbrž tudi skušal cesar nuditi nov odpor napram italijanskim četam.

Na južnem bojišču ob Vebišebelij je nek abesinski oddelek napadel italijansko izvidniško motorizirano patrolo v bližini Burke. Abesinci so po kratkem boju zgubili nekaj mož ter so se morali umakniti.

V Ogadenu se še nadalje vrše boji. Italijanska vojska vztrajno prodira.

Tanski problem za Egipt rešen

Kairo, 8. aprila. r. Egiptski ministrski predsednik Ali Maher Paša je izjavil, da so diplomatski razgovori glede vprašanja o jezera Tana ter v pogledu egiptskih interesov v tem delu Abesinije.

zadovoljuje egiptске želje in garantira popolno varnost v pogledu jezera Tana ter v pogledu egiptskih interesov v tem delu Abesinije.

Delo trinajstovrstice

London, 8. aprila. n. »Times« piše, da odbor trinajstovrstice nima pred seboj nikakega formalnega programa. V splošnem bo reševal dve vprašanji, in sicer: 1. v koliko so napredovali napori za rešitev abesinskega vprašanja in 2. vprašanje glede uporabljanja strupenih plinov strani Italije v vojni z Abesinijo. »Daily Herald« piše, da Eden želi, da odbor osemnajstovrstice končno zaključi svoje delo glede poostitve petrolejskih sankcij napram Italiji. Flandin pa je mišljenja, da je vsako poostrenje sankcij nesmiselno in da je proti temu celo vsa angleška javnost, a tudi druge države. Flandin izraža željo, da bi se DN potrudilo, da sklene mir, ki bi bil za Abesinije čim povoljniji. Po neki vesti se odbor osemnajstovrstice sestane šele po Veliki noči.

Van Zeeland zadržan

Bruselj, 8. aprila. s. Radi zasedanja Parlamenta, ki zaključuje s to svojo zadnjo sejo svojo zakonodajno periodo, se doznava, da bo ministrski predsednik Van Zeeland toliko zadržan, da ne bo mogel danes odpotovati na zasedanje lokarnskih sil v Ženevo. Sigurno pa odpotuje že jutri zjutraj.

Na Daljnem Vzhodu

Moskva, 8. aprila. (Tass). Danes je objavljen tekst protokola o medsebojni pomoči, ki je bil zaključen 15. marca med Sovjetsko Rusijo in Zunanjo Mongolijo. V glavnem določa ta protokol, da si obe državi priskočita ena drugi na pomoč, ako sta napadeni od kakšne druge države. S tem protokolom so se tudi utrdili medsebojni prijateljski odnošaji.

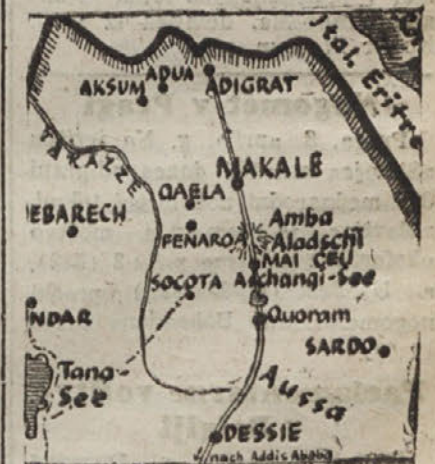
Alcalá Zamora
predsednik španske republike,
ki ga je parlament odstavil
(Glej poročilo na str. 7.)

Hauptmannova zahteva odškodnino

Newyork, 8. aprila. k. Preiskava v Hauptmannovem procesu se nadaljuje, ker je bil po vseh izgledih Hauptmann po nedolžnem usmrčen. Zahteva se, da se uvede kazensko postopanje proti guvernerju Hofmanu, kar pa je parlament države Newyersey odbil. Iz druge strani se pa doznava, da je sodišče v Brooklynu odredilo, da se uvede kazensko postopanje proti advokatu Vendelu. Smatra se, da bo v zvezi s tem aretiranih nekoliko detektivov, ki so v službi guvernerja Hofmana. Po nekkih novih dokazih je cela zadeva kretnila v drugo smer. Baje bo ga. Hauptmannova zahtevala večjo odškodnino radi nepravilne obsodbe njenega soproga.

Bolgarska kraljica v Rimu

Rim, 8. aprila. i. Semkaj je prispele bolgarska kraljica Ivana.

Zemljevid s katerega je razvidno naglo prodiranje maršala Badoglia proti Dessiju

Dnevna kronika

— Vojaški novinci, ki so poklicani v aktivno službo, naj pravočasno urede svoje osebne zadeve ter naj se točno ob napovedani uri zglase s svojimi stvarmi na določenem mestu, od koder bodo takoj odpisani dalje. Priti morajo trezni, dobro oblečeni in obuti ter oskrbljeni s hrano za prvi dan. Po zglasitvi se pod nobenim pogojem ne bo pustilo nikogar več domov. Kdor bi ne prišel točno ob določenem uri, ali bi ne prišel trezen, bo najstrožje kaznovan.

— Umrli so v Ljubljani g. Alojzij Bešter; na Vrhniki g. Anton Glažar; v Preki pri Šibeniku g. dr. Ljudevit Jenko, sanitetni svetnik in okrožni zdravnik. N. v m. p. Preostalim so žalje!

— Proforski izpit iz klasične filologije je napravil g. Božidar Bajuk, suplent na klasični gimnaziji v Mariboru. Čestitamo!

— Za vojaškega atašeja v Grčiji je imenovan pehotni podpolkovnik g. Ivan Prezelj.

— Za inženjerja kemije je bil promoviran na ljubljanski univerzi g. Franco Strojim iz št. Jerneja na Dolnjem. Čestitamo!

— Odbor društva likovnih umetnikov sklicuje članski sestanek, ki bo v četrtek, 9. aprila ob 20.30 pri Slonu in vabi tovariše, da se sestanka v svojem interesu udeležijo.

Celje

c — Na obe roki se je vsekaj 19 letni Fridau Ivan, delavec pri gradnji ceste na Anski vrh. Ko je doma v Zg. Hudinji sekaj drva, se je vsekaj v levi palec in desni kazalec. Rane ima prav globoke ter se zdravi v celjski bolnišnici.

c — Hmelj po 10 Din kg. V Zalcu je bila te dni prodana še zadnja večja partija hmelja in sicer 800 kg po 10 Din. Kupčijo je sklenil hmeljski trg. Panjak z neko posestnico iz št. Pavla.

c — Na policiji vse živo. Zadnje nedelje je napolnilo policijske zapore vse polno obiskovalcev, da skoro ni prostora za nove. Največ je takih, ki so pregloboko pogledali v kozarce.

c — Uboj v Vel. Lipoglavu pred sodniki. V torek se je vršila na okrožni sodnji razprava o uboju izvršenem 16. februarja v Lipoglavu pri Ločah, kateremu je podlegel 26 letni Slatišček Jakob. Uboja je osumljen 27 letni delavec Lampret Jožef, ki pa krivdo odločno taji. Razprava je bila zaradi nekaterih prič, ki še morajo biti zaslišane, preložena na 21. april.

c — Umrli je v celjski bolnišnici v ponedeljek 60 letna Kandler Frančiška, delavka iz okol. Konjic. N. v m. p.!

Nogomet v Pragi

Praga, 8. aprila. g. Na igrišču »Slavije« sta bili danes odigrani dve mednarodni nogometni tekmi. »Slavija« je premagala moštvo oksfordske univerze z 8 : 2 (5 : 2), a Uj Pest (Madžarska) praški nogometni klub Bohemiaus z 1 : 0 (1 : 0).

Parlamentarne volitve v Belgiji

Bruselj, 8. aprila. s. Doznava se, vendar še ni točno določeno, da bodo volitve v novi parlament razpisane za 4. maj, a volitve za pokrajinske skupščine za 7. junij.

Po vojaškem puču v republiki čile če je kdo proti volji diktator...

Santiago de Chile, v aprilu. — Vojaški puč, ki je pred nekaj tedni izbruhnil v Čile, je bil tako naglo strit, da je evropsko časopisje o njem komaj utegnilo poročati.

Organizacija bivših oficirjev in podoficirjev je pod vodstvom stotnika Raimonda Poselerja poskušala naskočiti glavni armadni sedež. Vlada pa je takoj pastopila z vso energijo, z artiljerijo je razpršila upornike, njih kolovodje na mestu postrelila, mnogo drugih pa aretirala. Upor je bil s tem zaduščen.

Svojevrsna diktatura

Predsednik Alessandro je s tem zankrat rešil svojo diktaturo. Ta njegova diktatura pa je nekaj povsem svojevrsnega v južnoameriški politiki. Na oblast je prišla po padcu od nacionalistov podpiranega diktatorja Ibaneza. Alessandro, ki se je opiral predvsem na centum, je hotel takoj vzpostaviti prejšnje ustavno stanje, ni pa prišel do tega. Levičarsko gibanje je med tem zadobilo že tak razmah, da je zajelo del armade in oficirski zbor. Vodja tega rdeče pobarvanega gibanja v armadi general Grove je celo ustanovil posebno »republikansko domobransko četo«. Na drugi strani pa se je moral Alessandro zavarovati pred nacionalističnimi elementi, ki so se pod vodstvom nekoga von Maresa, po rodu Nemca, prav dobro organizirali.

Demokrat, ki ne more biti demokrat...

Nacionalisti so si po fašističnem vzgledu drugod ustanovili posebne napadalne oddelke, tako da so se v Čile nekega lepega dne pojavile kar tri armade: vojaška in policijska sila predsednika Aleksandra, republikansko-komunistični domobranci polkovnika Grova (z delom naklonjene armade) ter fašistični napadalni oddelki.

Nacionalisti so danes precej močni. Ker se zanašajo in absolutno volilno zmago v primeru svobodnih volitev, zahtevajo povratek življenja v državi. Predsednik Alessandro, ki je sicer prišel na oblast prav s to parolo, ki pa se je naenkrat znašel s svojim

šibkim centrom sredi med dvema nevarnima ognjema — levico in desnico — takega koraka ne more več tvegati, ker bi pomenil njegov konec... Tako mu ne preostaja nič drugega, kakor da proti svojemu prepričanju in proti svoji volji igra naprej nehvaležno vlogo diktatorja, s katero se ljudstvu prav gotovo ne bo priljubil. Ironija usode!...

Tako je danes Čile primer čudne države, v kateri se politiki avtoritativnih načel zavzemajo za ustavno življenje in največjo svobodo, resnično demokratski šef države pa je po sili razmer postal — diktator. Politično življenje v Južni Ameriki gre vna-

Tri vodilne znamke nogavic:

„Rose d'or“
č'skretna, mat nogavica za večer.

„Star“
trpežna, fino pletena nogavica za na ulico.

„Elast Spann“
najprožnejša, tepo pletena, trpežna nogavica za vsako priliko

Nesrečna ljubezen in drugo gorje

Ljubljane, 8. aprila.

Perdan Janez, rojen 1886., po poklicu krošnjar iz Dolenje vasi, je padel ter si pri tem zlomil levo roko v rami.

Bratok Josip, rojen 1888., iz Ljubljane, je nalezl na hudega psa, ki ga je tako ugriznil, da je moral v bolnišnico.

Kotler Jožefo, rojeno 1894., je neznan kolesar podrl po tleh. Pri padcu se je občutno poškodovala.

Pariz odobrava naše stališče

Pariz, 8. aprila. r. Vsi listi se bavijo z večerajšnjim protestom držav Male antante pri avstrijski vladj radi prekrsitve Saint Germainске pogodbe ter ga odobravajo. Nekateri listi pišejo, da bi se v slučaju, da ne bi nihče prote-

Ljubljanska bolnišnica je tudi danes sprejela dva zastrupljena in sicer Trampuža Jankota, brivskega pomočnika, ter Marinčič Reziko, oba iz Rožne doline. Skupaj sta se zaprla v sobo ter zakurila z lesnim ogljem, da je uhaljal strupeni plin. Toda usoda jima je bila nenaklonjena. Našli so oba ter ju tako rešili smrti. Prepeljana sta bila takoj v bolnišnico, kjer sta že izven nevarnosti. Vzrok poizkušenega samomora je bila nesrečna ljubezen.

stiral, uvedla v navado samovoljna izvršitev revizionističnih teženj, kar bi bilo zelo nevarno za evropski mir ter bi se na mah znašla Evropa v novem pokolju.

Politična drama

Kakor poroča talijanska agencija Stefani, dokončuje slavni angleški pisatelj Bernhard Shaw, ki

Beseda dneva

Ko se odvrne pravični od pravičnosti svoje in počenja krivičnosti umrje zategadelj. In ko se odvrne brezbožni od krivičnosti svoje in streže pravici in pravičnosti, bo živel zaradi tega.

(Knjiga Izekiela proroka, pogl. 33, 18 — 20.)

Opombe za trgovce

Dolga pisma kažejo tvojim poslovnim prijateljem, da ti tvoji posli puščaajo vse preveč časa.

Če svojih davkov redno in točno ne beležiš, se ti lahko pripeti, da bo tvoj dobiček kmalu stal samo na papirju.

Pridobivanje odjemalcev je pol lažje, če pomisliš, da odjemalci vedno iščejo dobavitelje.

Ne presočaj kakega obrata nikdar po tem, ali ima petdeset delavcev ali tisoč, ampak ga presočaj vedno le po boljši organizaciji.

Trgovina, ki ne dela reklame, je podobna talentu, ki ga bo svet morda kdaj odkril ali pa nikoli.

Če hočeš iztrošiti svoje živce, tedaj prični s pravdami.

Nelepa izložba ti lahko pokvari najlepšo zalogo.

Uslužen biti — nosi obresti.

Povej mi, kako ravnáš s svojimi sodelavci, in jaz ti povem, koliko si inteligenten.

Edina reklama, ki te nič ne stane, je tvoj smehlaj. Zakaj s tem štediš?

Dobra sodba je tvojim poslom bolj koristna kot veliko predsodkov.

Občuj s svojimi odjemalci vedno po načelu: Jaz živim od njih!

Odjemalec ima vedno prav, tudi če nima prav.

Kdor prodaja kvaliteto, ta prodaja najdelj.

Kdor v časih krize poveša glavo, ta je več ne dvigne.

Odjemalci so samo napol otroci: oni sicer veliko vprašujejo, ampak ti ne verjamejo nobenih pravljic.

Točnost osebja prihaja s točnostjo šefa.

Zastopniki pridejo daleč naokoli — zato skrbi, da te bodo slikali kot moža dobrih manir.

Kolekcija je posteljno perilo tvojega obrata. Zato glej, da jo večkrat menjaš!

se je te dni vrnil s križarjenja po Pacifiku, svoje novo delo »Zeneva«, v katerem bo podal svoje vtise o sejah DN. Do te zamisli so ga po njegovi izjavi privedle razprtije med angleško in italijansko javnostjo. †

S seje mestnega sveta

Ljubljana, 8 aprila.

Dnevni red včerajšnje seje mestnega sveta ni obetal velikih novic in dramatičnih razburjenj, zato je bila pa galerija skoraj prazna. Da pri Suzorju dobimo 5 milijonov posojila za dograditev bežigradske šole, je javnosti že znano, drugače je bil pa na dnevnem redu sam drobiž, ki zanima predvsem posameznike. Toda načelnik gradbenega odbora konservator dr. Stelč je vso sejo napravi splošno intresantno z nujnim predlogom glede regulacije središnje Ljubljane med šelenburgovo ulico in Ljubljano ter med Čevljarskim mestom, Zvezdo in tromostjem ter Frančiškansko ulico in še čez njo do Kralja Petra trga. In še nekaj prav potrebnega smo doživeli pri seji, ko so se namreč trije profesorji in z njimi tudi najplivnejši mestni svetniki naposled postavili proti naši imenitni

„kanclijski šprahi“

ki jo še vedno razumejo edino juristi, solicitorji in podobni jezikovni mojstri z zakotnimi pisarji na čelu. Že stoletja velja v vseh pisarnah načelo, da mora biti svečani jezik zakonodajalca in sodnika tak, da ga nihče drugi ne razume razen v njegove skrivnosti posvečenih birokratov. Sicer velja to za vse jezike, predvsem pa za slovenščino ki je niso oblikovali fevdalni časi birokratske izvršnosti in nedostopnosti. Načelo, da mora biti jezik v uradih nerazumljiv, je pri nas še potencirano tudi s stremeljenjem, da v uradih mora biti tudi do skrajnosti suženjski prevod nemščino, sadistično zmrovarjen, paradokso nelogičen in čez mejo grd. Bog varuj, če bi odredbo o pasjih markah ali razpis glede cepljenja prašičev razumel preprost človek! Lakote bi pomrli vsi pismouki!

Ko je namreč načelnik odbora za oceno nabavk m. s. arhitekt inž. Tomažič poročal o pravilniku tega odbora, se je oglasil m. s. inspektor Wester proti nerodni in nelogični stilizaciji, naj bo besedilo

vsakemu razumljivo.

Takoj sta se zavzela za razumljivost in logiko ter posegla po rdeči tinti tudi vsučiliška profesorja inž. Horvat in dr. Kušelj in dodčrtala nekaj pogrešk, profesorje so pa podprli tudi m. s. Stojc, kanonik dr. Klinar, dr. Korun in dr. Kumušič. Naj bi zadnja dva zagovornika lepe in razumljive slovenščine ne ostala osamljena spokornika med juristi!

Načelnik finančnega odbora dr. Korun je obširno in prepričevalno poročal o besedilu zadolžnice za dobljeno posojilo 5 milijonov Din, ki jih mestna občina neobhodno potrebuje za

dograditev bežigradske šole

predvsem pa seveda za plačilo dolgov obrtnikom, ki že dolgo čakajo na denar za svoje delo in dobave za to šolo. Besedilo zadolžnice je bilo sprejeto soglasno in jeseni bo šola za Bežigradom že odprta, obenem bomo pa s tem denarijem prestavili tudi

iz mesta

daleč proč, da ne bodo več ogrožale svetokriškega okraja in vse okolice

Mestna občina bo dolg vračala v polletnih obrokih po pičlih 208.000 Din, jamči pa za denar z Rdečo hišo na Poljanah, s stanovanjsko hišo na Jegličevi cesti, s hišo, kjer je minica na Tyrševi cesti, in z dvema hišama na Prulah v Sokolski in Janežičevi ulici.

M. s. dr. Bohinjec je ob tej priliki kot ravnatelj OUZD upravičeno opozoril na važnost socialnega zavarovanja, saj bi mestna občina v sedanjih časih nikjer drugje ne bila mogla dobiti denarja kakor pri Suzorju. Kako ogromno bi s denarijem rentnega zavarovanja lahko pomagali občinam, banovini in tudi državi, če bi uvedli še druga zavarovanja, zlasti pa starostno, S Pokojniskim zavodom, bratovskimi skladnicami in OUZD bi že danes imeli

četrt milijarde

in vsa Slovenija bi lažje dihala. Ne bilo nam bi treba skrbeti, kako bomo zidali nove bolnišnice in druge prepotrebne zavode. Na Češkem je zavarovanje dalo državi za modernizacijo cestnega omrežja 1 milijardo čeških kron! Odpadle bi pa v prvi vrsti skrbi kmečkih občin za ostarele in reveže, ki prav za prav pri nas še niso prav nič preskrbljeni. Ljubljana se je s tem posojilom prva poslužila kapitala iz delavskega zavarovanja, zato naj pa pomaga, da se oživori tudi druga zavarovanja.

Pri 2. točki dr. Korunovega poročila glede neplačanih računov za potrebnost nekaterih šol je pa mestni svet sklenil, da so odslej za prekoračenje pravilnika in proračuna

šolski upravitelji osebno odgovorni

Zaradi inkorporacije okoliških občin se je mestna meja razširila in potreben je popis in merjenje nove meje in površine občine. Popis bo veljal 98.000 Din, merjenje pa nad 194.000 Din. Prispevale bodo tudi sosedne občine, mestna občina ima pa za to že 105.000 Din za letos v proračunu.

novice iz Beograda,

Zupan je poročal da je potrjen proračun, z uspehom je pa tudi interveniral, da pri Drž. hipotekarni banki dobimo 35 milijonov posojila za odplačilo dolga pri Mestni hranilnici. Vsaj toliko se je to pereče vprašanje premaknilo, da zaradi informacij in pogajanj pride v Ljubljano poseben delegat Drž. hip. banke in spet imamo nekoliko upanja, da bo

Mestna hranilnica rešena

in prične izplačevati. Največja težava je pa z Maloželezniško družbo, da so njeni

gozdovi zarubljeni,

in župan je moral prositi za odložitve dražbe. Prav zanimivo se je pa obrnilo tudi vprašanje mestne ženske realne gimnazije, ker sedaj mestni

profesorji nočejo prositi za državno službo

država jih pa brez prošnje ne sprejme. Tudi v splošni bolnišnici ima občina dolg, ker l. 1933. in 1934. brez lastne krivde ni plačala zdravljenja in preskrbe svojih občanov, zato je pa sedaj obljubljeno, da bo ta dolg v znesku

pol milijona odpisan.

Zavarovalna družba »Croatia« hoče na dvorišču svoje hiše v Šelenburgovi ulici, kjer je Rio, zidati štirinadstropno hišo. Ker pa projekt nasprotuje regulacijskemu načrtu, je banska uprava njevo pritožbo zavrnila, pri komisijskem ogledu pa »Croatia« ni več ugovarjala, če se regulacijski načrt izvede v 6 mesecih. Mojster Plečnik je takoj napravil nov načrt

Paradnega trga, Wolfove ulice in Hribarjevega nabrežja,

ki ga je predložil m. s. dr. Stelč in je bil soglasno sprejet. Značilna je o načrtu sodba m. s. prof. Jarca, ki je povdarjal, da je prof. Plečnik tako idealno rešil nalogo, da mestni svet lahko kar na slepo usvoji projekt, saj za njega popolnost jamčita imena mojstra Plečnika in predlagatelja dr. Stelča!

Slikovito je referent dr. Stelč orisal prednosti in lepote načrtov, ko dobimo sredi mesta krasen, res paradni trg z arkadami in prelep pogled na Hribarjevo

nabrežje od Čevljarskega mosta do tromostja.

Pošta, kazina, Oražnov dom in Fritscheva hiša ostanejo in njih črte naznačujejo stavbne linije reguliranega bloka, drugo, kar moli čez črte, pa odpade. Vso širimo kazinskega vrta pa skoraj tja do Mestne hranilnice zavzame novi Paradni trg z najlepšimi enotno grajenimi poslopji na treh straneh, a vsa poslopja bodo v pritličju imela arkade. Tako nameravajo poslopje »Croatije« ne bo več dvoriščno, temveč bo stalo na

najlepšem ljubljanskem trgu.

Iz Knafljeve ulice dobimo skozi Scagnettijevo hišo 12 m široko, deloma tudi nepokrito pasažo, ki nas pripelje na Marijin trg tam kjer sedaj vabi starodavni »Belí volk.«

Po drugi pasaži bomo pa s Paradnega trga prišli pri Mestni hranilnici na Prešernovo ulico, nato pa spet že zadnjič opisani pasaži, ki jo zgrade Frančiškani v Frančiškansko ulico, naposled pa še dalje odtod naravnost na Kralja Petra trg. S tem bo ločen vozní promet od pešcev in izrabljena bodo sedanja dvorišča in vrtovi za nova poslopja v središču moderne Velike Ljubljane. Tudi Prešernova ulica dobi visoka poslopja, kjer sedaj stojé nizke prodajalne, ker so frančiškani pripravljeno odstopiti potreben svet, kakor že vemo, bodo pa tudi sami pričeli zidati, dobimo pa tudi veličastno poslopje novega »Slona«, ki smo ga opisali na drugem mestu.

Tudi stoletna tvrdka

I. C. Mayr prične zidati

krasno palačo po načrtu mojstra Plečnika na Marijinem trgu ob Wolfovi ulici. Staro poslopje, kjer je tvrdka Prelog in tiskarna »Slovenija« bo podrto do tal, novo poslopje se pa umakne 5 m, na drugi strani pa tudi Kleinova hiša, da bo odprto tesno grlo Wolfove ulice. Na zgornji strani v Wolfovi ulici se Mayrjeva nova

steklena palača

umakne le za dober meter, zato se pa Hribarjevo nabrežje ne razširi v njeno škodo. Višje gori na Hribarjevem nabrežju doba krasno učinkovito lice tudi

Filharmonija

ki se pomakne prav v stavbno črto s svojo arkado, na Kongresnem trgu pa dobi pročelje s stebri do vrha. Tudi Dvorni trg bo v kratkem preurejen po novem Plečnikovem načrtu, da bo trg položnejši, ker so menda zmagali čudni pomisleki lastnikov hiš proti praktičnemu prvotnemu projektu.

Češki sladkor za Afriko

Kakor poročajo iz Splita, je včeraj dospela tja prva pošiljka češkoslovaškega tranzitnega blaga, namenjenega za Maroko. So to trije vagoni sladkorja. Biago so spravili v nova skladišča, čeprav še niso povsem dograjena.

CITAJTE!

Velikonočni program Sloge

ROMAN AGNESE GUNTHER:

»DIE HEILIGE UND IHR NARR«

Dušica Rožamarija

Prekrasen film najnežnejših ljubavnih čustev.

HANSI KNOTECK — HANS STÜWE

Pretresljiva povest male grofice Rožamarije, njena ljubezen in njeno trpljenje!

Film, ki ga Ljubljana ne bo pozabila!

Matineja v nedeljo in ponedeljek ob 10.30 dop.

NE POZABITE!

MATINEJA:

Najnovejša Micky miška v pravljicah
1. Pepelčica 2. Volk v ovčji koži 3. V kraljestvu lutk 4. Igra s smrtjo 5. Vitka linija 6. elementarne neznosnosti! Popolnoma novo in prvič v Ljubljani! Smeh in zabava za staro in mlado!
CENA DIN 4.50

Maribor

m— Narodno gledališče. Do velikonočno nedelje ni predstav.

m— Novo cerkev dobimo. Pripravljalni odbor za zidanje nove cerkve na oglu Radvajnske in Fochove ulice, je poslal gradbene načrte v odobritev banski upravi. Z gradnjo bodo pričeli najbrže še letošnjo jesen, ker imajo že precej nabranega denarja. Cerkev bo nosila ime Sv. Rešnjega telesa.

m— Fantje se tepejo. . . V ponedeljek zvečer se se na Pobrežju stepli vročekrvni fantje zaradi nekega dekleta. Žrtev je postal neki 20-letni tovarniški delavec, ki so mu zlomili levo nogo v gležnju. Zdravi se v bolnišnici.

m— Strelji na meji. V nedeljo ponoči so graničarji blizu Prevalj zalotili dva moška, ki sta hotela prekorčiti mejo. Na klic sta se oba ustavila, ko pa so organi legitimirali enega izmed njih, je drugi porabil priliko in se spustil v beg, ker se na ponovne klice ni hotel ustaviti, so pričeli za njim streljati. Oddanih je bilo sedem strelcov. Ni znano če je bil begunec zadet, ker je izginil brez sledu.

m— Poškodbam podlegel. Pred dnevi smo poročali v preteku v nekem vinogradu v Zvickavih, pri čemer je bil 37-letni posestnik Ivan Polančič nevarno poškodovan z motiko. Pripeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer pa je v torek umrl zaradi ranjenih možganov.

m— Leopold Kralik — Mariborčan. Časopisi so obširno poročali o političnem umoru Leopolda Kralika, ki je bil umorjen v Gradcu. Umorjeni je rojen Mariborčan in sicer sin nekdanjega lastnika »Mariborer Zeitung«.

m— Sveti Anton je svetnik, ki se mu dekleta priporočajo za možičke, ki združuje resnično se ljubeča srca in ki je sploh vseh zaljubljenih patron. Motiv se imenitno obravnava v izborni Beneševi opereti »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«, katere premijera bo na velikonočno nedeljo zvečer v mariborskem gledališču. Rezervirajte še danes vstopnice!

m— 1737 je brezposelnih! Pri mariborski Borzi dela imajo sedaj zabeleženih 1737 brezposelnih in sicer 1345 moških in 392 žensk. V mesecu marcu je bilo zaposlenih 22 moških in 66 žensk, podpor pa je Borza dela razdelila v marcu za 40.324 dinarjev.

m— Dunajski nogometaši igrajo! Ob velikonočnih praznikih bo na igrišču ob Tržaški cesti kar velikopotezen nogometni spored. Prvi dan nastopijo Wiedner Sportfreunde (Dunaj) : SK Železničar ter ISSK Maribor : SK Rapid. Drugi dan se v prvi tekmi srečata premaganca, v drugi pa zmagovalec prvega dne. Torej spored, kot ga že nekaj let nismo imeli v Mariboru.

m— Kino. Zaradi norme sta Grajski in Union Kino v četrtek in petek zaprta.

m— Veličastno uspela prireditelj je bila v torek zvečer izvajanje Verdijevega oratorija »Requiem« v Unionu. Mariborčani so dvorano docela napolnili ter nagradili nastopajoče pevce in godbenike, ki jih je bilo nad 200, z burnim odobravanjem. Posebnih ovacij pa so bili deležni dirigent prof. Kozina ter solisti ga, Zlata Gjungjenac, Bernot-Golobova ter gg. Joža Gostič in Marijan Rus. Vsi so prejeli tudi lepe šopke cvetja.

— Milostiva, tole so popolnoma sveža jajca. Sicer so malo dražja, ker sedaj kokoši ne nesejo jajc.

— Ampak oprostite, od koga so pa potem ta jajca?

Skrivač iz Pasjeka

Orožniki so prejeli prihajajoča malo pred svatbo Črna preteklost čudnega ženina

Polšnik pri Litiji, 8. aprila
Na običajnem službenem obhodu so zaznali polšniški orožniki, da se zadržuje že dalje časa v Pasjeku, dolini med Mamolom in Zambobom, okrog 30 let star moški. Naselil se je pri neki samotni kmetiji. Fant je prijel tudi za kmečko delo, čeprav se je izdal za brezposelnega obrtnika. Marljivi mladenič se je spoznal med tem s sosedovo hčerko, ki ji je bil tako všeč, da sta se že pričela meniti o ohecti. . . Nadaljno idilo pa je zaključil orožniški obisk. Podjetnega ženina, ki ga je prevzel čar zasavske samote, so orožniki legitimirali in spoznali, da imajo na svojem področju Franceta Lipca, ki ga že delj časa iščejo varnostna oblastva. Nič ni pomagalo zatrjevanje ženina Franceta, da ima čisto vest in prošnje sosedovega dekleta neveste Ančke; Lipca so vzeli polšniški orožniki v svojo sredo in je moral v zapore.

Roparski napad sredi noči

Preiskave so razkrile pisano preteklost skrivača iz Pasjeka. Za svoje grehe je »sedel« že več let, njegov kazenski list pa izkazuje — že okrog 20 kazni. Tudi v zadnjem času je izvršil več vlomov in tatvin, najbolj ga pa obremenjuje roparski napad pred tedni na Selah pri Sv. Križu. S pomočjo nekega pajdaša, ki ga Lipce še noče izdati, je vdrl v samotno bajto k Slugovim. Tam stanujeta 70 letni Matija in 60 letna sestra Jožefa. Sluga Vlomilca je začela najprej Jožefa. Ko je stopila iz svoje kamre k vratom v dobri veri, da je prišel po stopnicah brat Matija, sta namerila roparja nanjo samokrese: »Molči in daj denar!«

„Denar sem!“

Po obrazu namazana roparja sta nato prisilila Jožefo, da ju je odvedla k bratu Matiju, ki je spal v gornji sobi. 70. letni starček se je prestrašil do smrti, ko sta obrnila dva divjaka nanj samokrese in zihtevala denar. — »Niti beliča nimam pri hiši. . .« se je obupno branil stari Sluga. Roparja pa sta ga trdo prijela in mu povedala, da je prejel zvečer v neki gostilni 5000 Din, ki mu jih je vrnil sosed. . .

Eden izmed roparjev mu je v divji jezi nastavljal samokres na glavo in ukazal: »Denar sem, ali pa bom sprožil«. Bolj mrtev kakor živ se je stari

Sluga izkobil iz postelje. Tresoč se po vsem telesu je iz skrivališča izvlekel pet tisočakov, in jih je izročil roparjema.

Ko sta sprejela roparja denar, sta ukazala obema starčoma, naj se ne ganeta niti iz sobe niti iz hiše. Za poskus bega bi ju zadelo krogla. Roparja sta nato preiskala vso hišo. Vse, kar se jima je zdelo količkaj vrednega, sta izbrala za svoj plen. Slugova sta ugotovila zjutraj, da sta jima odnesla več obleke, več parov čevljev, dve žepni uri, nekaj jedil, ki sta jih našla v shrambi, pa še nekaj perila. Nato je vzela roparja noč, Matija in Jožefa pa sta z grozo čakala jutra.

Zivčno skrušena sta odhitela nato do sosed, ki je poklical orožnike. Ti so uvedli poizvedbe, odposlali poročila na vse strani, pa za roparjema ni bilo nikakega sledu. Šele polšniški orožniki so našli v osebi Franceta Lipca prvega udeleženca.

Zdaj že gostuje v ljubljanskih sodnih zaporih

Nadaljne poizvedbe so ugotovile, da je Lipce rokomaval, vlamiljal in kradel že od začetka marca po sveto-križki okolici. Med drugim je pokradel tudi več zidanic po Moravski gori in po drugih dolenskih vinskih hramih. Preden so odvedli Lipca iz ljubljanskih sodnih zaporov v ljubljansko jetnišnico, je prišla ovadba, da je Lipce prodal v Sv. Križu ukradeno trsno brizgalno. Lipce se je modrijansko odrezal, da mu jo je podaril neki vinogradnik, ko ga je prosil kot lačen popotnik za milodar. Ta njegova storija je seveda izmišljena; Lipce hoče biti povsod nedolžen. Nadaljno preiskavo bo vodilo ljubljansko sodišče. Grehi, ki jih je našla že dosedanja preiskava, so namreč tolikšni, da mu jih ne more odpustiti sresko sodišče v Litiji, zato ga je prevzelo deželno sodišče v Ljubljani.

Kdo je pajdaš?

Oblastva vodijo preiskavo tudi za Lipčevim pajdašem. Zunanji popis je orožniškimi postajam znan. Verjetno je, da se je tudi ta pajdaš zatekel h kakemu samotni kmetiji in čaka, da se rop malo pozabi. Morda prede tudi njegov sodrug ženitovanjske niti, dokler ga ne bodo bajoneti pognali k Lipcu za zamrežena okna.

Neverjetna smola

Kure sta kradla, zajcev pa ne

Ljubljana, 8. aprila.

Šivilja Marica je čakala na klopi za priče v dvoranj že med tem, ko so imeli sodniki opravka z dve-ma, ki sta bila mojstra v kraji kokoši in zajcev; Bila sta to neki Podobnik iz Trzina in nekaj Jenko iz Radomeli. Kradla sta vse, kar jima je prišlo pod roko, najraje sta pa imela kokoši, zajce in golobe.

Jenko je odkrito povedal, da sta vse ukradene kokoši spekla v gozdu in jih pojedla, Jenko je požeruh, da mu ga ni para, saj je zavžil za zajtrk dve kokoši. Prav na kratko je tudi povedal, zakaj sta s Podobnikom kradla. Mlada brezposelna delavca sta. Kruha nista mogla krasti, ker ga imajo v

hišah navadno zaklenjenega in bi morala vlomiti, da bi prišla do kruha. Posebne vlomilske sposobnosti si pa menda nista prisvojala. Šla sta po svetu kot vandrovca, je povedal Jenko, in v kratkem času sta imela na vesti okoli 30 tatvin. Oba sta bila že večkrat kaznovana. Podobnik celo zaradi roparskega napada. Skoraj vse sta priznala, le nekega zajca in radi neke plahte se je Jenko zelo razburil, ker so jo napravili niemu na vest. Razburil se je, kakor tisti morilec, ki je priznal, da je človeka umoril, zbesnel pa je, ko so mu očitali, da mu je vzel tudi 10 krajcarjev. Jenko je bil obsojen na 7 mesecev strogega zaporu in na izgubo častnih pravic za dve leti.

Podobnik pa na 14 mesecev strogega zaporu in na izgubo častnih pravic za 3 leta.

Sodbo sta razumela in jo sprejela. Jenko je še prosil, da bi ga izpustili in da bi kazen pozneje nastopil, toda sodniki so menili, da je bolje, če takoj obsedi, da bodo kokoši vsaj za veliko noč imele mir.

Ihtela je do konca

Ljubljana, 8. aprila.

Šivilja Marica je torej čakala in sedla za Podobnikom in Jenkom na zatožno klop. Že med razpravo glede Podobnika in Jenka ji je šlo na jok. Nervozna je bila in vznemirjena. Ko je pa začel sodnik čitati obtožnico proti njej, solz ni mogla več premagovati. Ihtela je do konca razprave.

Burno življenje

Šivilja Marica ima za seboj burno življenje. Prav za prav jo spremlja v življenju huda smola. Ima že tri nezakonske otroke. Za dva skrbijo njeni starši, za enega pa starši otrokovega očeta.

Imela je tudi smolo pri zadnji tatvini, zaradi katere je zdaj sedela pred sodniki. In modro življenjsko resnico mi je pošepnila med razpravo kolegica, ki mi je dejala: »Če bi ta ženska imela srečo in srečala v življenju človeka, ki bi jo vzljubil in se je držal ter držal tudi njo, bi danes ne sedela pred sodniki!«

Razočaranje

Z Marico je bilo približno takole: Prišla je v Ljubljano menda iz Kranja, čeprav je vedela, da ji je povratek v Ljubljano za nedolžen čas prepovedan. Ljubezen je zmagala. V ljubljanski bolnišnici je imela bolnega svojega fanta. Ravno tam pa jo je doletelo hudo razočaranje, ko je fanta obiskala. Ob njegovi postelji je našla drugo dekle. Jasno ji je bilo, da si je fant izbral že družo. Šla je v gostilno in v obupu plila.

Denarnica je padla iz žepa

Potem je krenila v centrum bele Ljubljane in se ustavila pred izložbo tvrdke »Elite«, kjer so dame ogledovale lepe obleke in plašče v izložbi. Tedaj je segla v žep neke gospe in ji izmaknila denarnico. Gospa je tatvino opazila in se ozirala okoli, toda okoli nje so bile same boljše gospe. Baš tedaj se je pokazalo, da ima šivilja Marica res silno smolo. Ukradena denarnica ji je padla iz žepa. Na mah je bilo pojasnjeno, kdo je tat. Marica je okradeno gospo obupno prosila, naj jo ne naznani, saj je velika reva, ki se mora boriti za kruh in ima tri otroke, za katere mora skrbeti. Gospejino srce pa je bilo trdo. Stekla je po policaja, nena prijateljica je pa Marico držala za roko, da ne bi med tem pobegnila. Sklepam potem, da ženske do žensk nimajo usmiljenja. V denarnici ni bilo mnogo denarja in gospa je dobila vsega nazaj.

Pred sodnikom je Marica obžalovala svoje dejanje in se zagovarjala, da je hotela kupiti otrokoni oblekice in perilo, ker živi v bedi. Spoznali pa so, da je po zakonu kriva in odsedeti bo morala 3 mesece in 5 dni v strogem zaporu. Državljanke pravice pa je izgubila za dve leti. Vstet ji je preiskovalni zapor od 29. februarja t.l.

Tiste „male sestrice“

V Kitaju cvete še danes suženjstvo

»Suženjstva v Kitaju ni več. Velešile so ta sramotni madež civilizacije odpravile. Tako je splošno mnenje evropske javnosti. V resnici pa...

„Mui-Tsai“ —

kdo da več?

Stoletja sem je bila na Kitajskem navada, da so prodajali deklice javno na sejmih. Te deklice so znane pod imenom »Mui-Tsai«, kar pomeni dobesedno »male sestrice«. In ta stara navada je razširjena še dandanes. Celó v Hongkongu — takorekoč pred obličjem angleške zastave, — neprikrito cvete suženjstvo, seprodajajo deklice na dražbi: kdo ta več? Do nedavnega je bila tržnica za deklice Mui-Tsai neka hiša, komaj po milje oddaljena od sedeža angleškega kolonialnega tajnika. To hišo so medtem zaprli, a ni dvoma, da so lastniki preložili svojo tržnico na drug kraj.

Krožijo govorice, da ubožni Kitajci novorojene deklice utaplajo in odgajajo samo dečke, ki bodo nekoč mogli delati za rodobino in ohranjati rod. Temu pa v resnici ni povsem tako. Starši dobro vedo, da lepo raščene, zdrave in krepke deklice lahko prodajo bogatinom za dobro ceno. Včasih tudi kaka Mui-Tsai najde prav udoben dom, večinoma pa njih usoda ni nič boljša kot je bila nekoč usoda črnih sužnjev v Ameriki.

Razbojniški generali

Strašne stvari pa se dogajajo v notranjosti ogromne Kitajske države, v pokrajinah, kjer gospodarijo razbojniški generali s svojimi tolpmami. Tam je suženjstvo sploh v polnem cvetju.

General Chan-Fat-Kwai, eden najbolj divjih in krutih razbojniških poglavarjev, je vodil na svojih pohodih s seboj cele trume sužnjev, ki jih je naropal po dežesi; ti sužnji so morali nositi vojaško prtljago n sploh opravljati vsadela. Zato so njegovi vojniki vedno spočiti šli v boj.

Ravnal pa je s sužnji prav po zverinsko; če je kateri omagal na maršu, ga je dal do smrti izbičati. Neki častnik, ki je prebil nekaj časa kot vohun kantonske vlade v armadi tega generala, pripoveduje, da je ta v svojo in

svojih ljudi zabavo često dal izbičati po vrsti vsesužnje, — če so poginili, iz tega si ni storil nič, saj je dobil drugih kojikor je hotel.

Chana os pozneje vladne čete vjele in je bil obglavljen.

Sejmi sužnjev

Suženjskim sejmom v Kantonu je napravil konec še le režim generala Chang - Ming - Shua. Poprej vlada sploh ni imela nobene policijske oblasti. Na velikem mestnem trgu so trgovci prodajali moške in ženske sužnje. In je bilo v tistih časih nekaj vsakdanjega, da je kak bogataš povabil svoje prijatelje na gostijo in jim v posebno zabavo priredil trpinčenje sužnjev ob spremljevanju godbe.

Po vseh delih Kitaja cvete trgovina s sužnjami. Ugrabljena lepa dekleta romajo v hiše bohtih Kitajcev. V Hongkongu se je nedavno dogodilo več takih primerov. Policija je deklice osvobodila; a nekatere so se tako dobro počutile v svojem novem domovju, da niso hotele policiji ničesar izdati.

V kitajskih mestih nobena mlada ženska ni varna pred tolpmami roparjev. V gluhi noči se pojavijo in izginejo z najlepšimi dekletimi. Seveda se dandanes ti roparji poslužujejo tudi avtomobilov, in so oblasti zdaj v več mestih upeljale posebne čete policistov na motorjih za zasledovanje takih roparjev.

Se ne da zatreti

V Hongkongu so skušale angleške oblasti z energičnimi ukrepi zatreti razvado, ki se ji pravi »Mui-Tsai«, ampak so se pri tem pojavile razne težave. Ubožni starši so spet pričeli utapljati hčerke! Kmalu po prepovedi suženjstva oziroma trgovanja z dekletji je našla policija v angleški koloniji več ko 30 otroških trupel ženskega spola. Tako ukoreninjena je »Mui-Tsai« v kitajskih šegah, da je sam guverner v Hongkongu Sir Cecil Clementi, eden najboljših poznavalcev Kitaja, angleški vladi odsvetoval preveč radikalne ukrepe in priporočil, naj bi se pobiranje suženjstva vršilo polagoma in z moralčno pomočjo mlajše prosvetljene kitajske generacije.

Strašna obdolžitev

Ljubljana, 8. aprila

Pred malim senatom okrožnega sodišča v Ljubljani je bila večeraj razprava, ki jasno kaže, da včasih res manjka samo za las, da človek postane nedolžna žrtev maščevanja.

V tem primeru pa ni šlo morda za maščevanje, kakršna spoznamo navadno v sodnih dvorah, ko na primer kmečki fant dobi malekoston povod, da se znesenad svojim rivalom in ga ovadi sodišču. Tako maščevanje, ki ga seveda sodnik kaj hitro »odkrije«, je res nedolžno, če ga primerjamo maščevanju, ko gre za čast in zdravje nedoraslega dekleta in za čast in poštenost človeka, ki je zaupnik oblasti in o katerem je sodnik prebral več izjav odločilnih in poštenih prič, da je poštenjak, docela zanesljiv in miroljuben človek, ki še nikoli ni storil najmanjše krivice na tem svetu.

Zabloda v bednem vzdušju

Na zatožni klopi je sedel obtoženec. Strašno dejanje mu očita obtožnica. Ko je bila Lila stara nekaj nad 12 let, jo je po izjavi same Lile obtoženec zlorabil v svoji kuhinji, ko žene ni bilo doma. Pozneje nekoč pa da jo je zlorabil drugič, ko sta šla na Rožnik iskat borovnice.

Težko je domneti vso afero, če ne povemo, da se je zgodila v nekem delu Ljubljane, kjer žive ljudje v skrajni bedi, kjer se ljudje bore za golo življenje in kjer ni zakona ne morale. V tem delu Ljubljane vladajo razmere, ki vpeljejo do neba. Tu ljudje ne izbirajo sredstev za doseg svojih namenov. Borba za golo življenje jim zamori vest in čut odgovornosti.

Oče in mati prebivata v teh bednih hišicah skupaj z otroci.

Prezgodaj dozoreli

Otroci, ki vidijo in slišijo mnogo več, kakor si starši mislijo, dozoriijo prezgodaj. Vedo vse, razumejo stvari, ki bi jim morala biti tajna življenja vsaj do polne duševne in telesne dozorelosti.

Strmeli smo v zdaj okoli 14 let staro Lilo, ki je bila za pričo, in zaradi katere je sedel obtoženec pred sodniki. Otrok je še in vendar se nam je zdela že na pol ovela. Strupeno ozračje, v katerem je živela morda že od rojstva, ji je že nekoliko spačilo

obraz. Padlo je nanjo kakor strupena slana.

In kljub temu, da so po njenih izjavah sklepali, da je posvečena v stvari, katerih se 14letna deklica navadno niti ne sanja, se nismo mogli ubraniti tudi misli, da so jo nagovorili in naučili, kako naj govori pred sodnikom.

Obtoženec je izpovedal, kako je živel nekaj let v pravi prijateljskih odnosih s svojimi sosedi, to je s starši mlade Lile. Podpiral jih je z denarjem in očetovsko vzljudil Lilo, saj je sam brez otrok. Pomagal ji je delati naloge in ji nosil tudi sladkarije. Že pred dvema letoma se je pa s sosedom sprl. Odtlej nista več govorila. Tudi podpore mu ni več dajal. Sovraštvo je pa bilo čedalje hušje.

Skoraj poldrugo leto po sporu je pa prišlo na dan, da je obtoženec dvakrat zlorabil Lilo. Lila je namreč o tem pravila prijateljicam. Šlo je od ust do ust in tako daleč, da sta Lilin oče in mati ovadila obtoženca oblastem. Tudi zdravnik je Lilo preiskal.

Senca na senco

Ko je Lila stopila pred sodnika, jo je ta opozoril, da je krivo pričevanje smrten greh. In začela je pripovedovati, kako je bilo. Toda spomin ima slab in ni več vedela, kako je izpovedala prvič, ko je bila zaslišana, zato se je njeno drugo pričevanje prav bistveno razlikovalo v nekaterih važnih okolnostih od prvega. Sodnik je moral ob koncu sklepati le to, da dekleta laže. Razen tega je bilo po izjavi nekaterih prič sklepati, da so Lilo imel radi tudi drugi moški.

Oproščen

Zastopnik tožiteljev dr. Peršin je izjavil, da je odkodnina 10 tisoč Din, ki jo tožitelji zahtevajo, malenkostna, če pomislimo, da je dekleta za vse življenje moralno uničeno. Brez dvoma je, da ni mogoče še s tako veliko vsoto popraviti uničeno mladost doraščajoče deklice. V toliko je imel zastopnik prav, toda drugo vprašanje pa je, kdo je dekličino mladost uničil.

Obtoženec zagovornik dr. Puc pa je v svoji preciznostjo predočil vse odločilne momente, ki so govorili za to, da je obtoženec žrtev čudnega, prečudnega in neverjetnega maščevanja in morda tudi žrtev pohlepa po denarju.

Po posvetovanju senata je bil obtoženec popolnoma oproščen.

Smrtna kosa

Kamnik, 8. aprila

Na poslopju Narodne čitalnice je zaplapolala črna zastava. Umril je nenadoma, zadet od kapi, njen dolgoletni član Herman Budav, upokojen višji davčni upravitelj. Že ob nastopu pokoja se je naselil v našem mestu, kjer se je požrtvovalno udeleževal na narodnem polju. Tudi velli ljubitelj prirode je bil in si vzgojil krasno in dragočeno zbirko kaktusov. Sploh je bil mož plemenitega značaja in je rad pomagal z nasveti in dejanji vsakomur. Ravno te dni bi imel praznovati svoj šestdeseti življenjski praznik, ko ga je nenadoma pokosila smrt.

Ohranimo mu časten spomin!

Odkar je k nam prišel april, nas dež je čvrsto poškopil vrti pri nas se marsikaj kot troedini dirindaj, kj kaže ga ta sličica —

politična — resničica. Kdor hoče vedeti, kako je treba razumeti to, možgane svoje naj napne, ob sliki misliti začne!

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

86

»Vaš molk mi je v dokaz, da imam prav,« je resno spregovoril. »Ostalo bo torej tako, kot sem ukazal. Sobe ne boste zapustili, dokler se ne vrne naš gospodar!«

»Potem se nikdar ne bo vrnil!« je zajecjal, ne da bi pomislila, da se je s tem izdala.

»Ah, kako? No, Dan, ali sem imel prav, ali ne? Pojdi in pokliči Boba in Johna. Stražila bo sta tu pred vrati.«

Dan je hitro odšel. Bil je vesel, da mu ni več treba gledati Maggy. Saj je bil zdaj tudi on prepričan, da je ona izdajalka.

Jim je Maggy potisnil v njeno sobo, čeprav se je na vso moč branila in ga celo ugriznila v roko.

»Ha, ha, ha!« se je besno ježno zarežal. »Vse to vam prav nič ne bo pomagalo, ostali boste v svoji sobi, pa basta!«

Maggy je bila vsa obupana.

»Lepo vas prosim, Jim,« ga spet pričela rotiti, »pustite me, da odpotujem. Prišegam vam, da nisem izdajalka! Ali ste pozabili, kolikokrat sem pomagala našemu gospodru? O, pustite me oditi — moram odpotovati — moram ga rešiti!«

»Tudi koraka ne boste storili iz te sobe. Vem, kaj je moja dolžnost, in posledice bom prav rad sam nosim, pa naj bodo take ali take.«

Hitro se je Maggy zgrudila na stol.

»Jim, dragi Jim! Ali res hočete, da pogine naš gospodar?«

»Nikakor ne. Toda prepričan sem, da mu grozi neprimerno večja nevarnost, če vi odpotujete, kot pa, če ostanete tu. — Sicer pa nekoliko bolje poznam našega gospodarja in vem, da se ga ne da kar tko prevarati.«

»Toda zdaj je v največji nevarnosti!« je zastokala Maggy.

»Kako pa veste to? Povejte mi, kako ste zvedeli za to nevarnost?«

Maggy pa je na to vprašanje trdovratno molčala.

»Aha, vi prav dobro veste, da mi tega ne morete povedati. Moja slutnja se je torej le uresničila. — Nikar ne prosite, ne bom vas pustil od tod, pa četudi bi me kleče prosili za to!«

Maggy je poskočila zdaj, kot da bi jo bil pičil gad, in je zavpija:

»Jaz, da bi klečala pred — vam? Mogoče boste vi nekdaž še klečali pred menoj!«

»Ah, le nikar tako ošabno,« se je posmejal Jim. »Ela Morrisova še vedno živi in vi nikdar ne boste zavzeli njenega mesta. O, ne, lepa moja gospodična, to so kaj prazni upi — zgodaj ste se veselili.«

Maggy je v nemi jezi stiskala pesti. Zdal ji ni n. l. ena stvar nič pomagala. Ne prošnje, ne grožnje — vse je bilo zaman. Jim se sploh ni oziral na to. Zdal je bila v njegovih rokah, in to po lastni krivdi in nepremišljenosti.

NEVAADEN OBISK

Upravitelj Elinega posestva je še pozno ponoči sedel v svoji sobi in pregledoval knjige, ko

so se nenadoma odprla vrata njegove sobe, in na pragu se je pojavil visok, mlad človek v kapitanski uniformi.

Upravitelj, ki je bil ves zatopljen v svoje knjige, se je zdaj obrnil in ves prestrašen vzkliknil:

»Moj Bog! — Saj to je vendar,« William Morris!« je razločno odgovoril prišlec.

Upravitelj se je tresel po vsem tlesu. Tudi on je poznal tisto strašno skrivnost. Vedel je, da je William Morris tisti, ki se ga boji ves London.

»Oh, Bog naj se me usmili,« je vzdihoval upravitelj. »Milostni gospod, pomislite, da imam ženo in otroke — o, milost, milost!«

»Ali ste znoreli? Zakaj pa se me bojite? Kaj vam pa hočem?«

Upravitelj je bil ves iz sebe od strahu in sploh ni vedel, kam bi se del.

mer stokal.

»Kaj za vruga pa imate?« se je razsrdil William. »Saj vam vendar ne mislim skriviti niti lasu. — Ali vam je tisti norec, Samson, vse povedal in vas spravil v tak strah?«

»Vse, vse milostni gospod,« je pritrdil upravitelj.

William se je spet razjasnil obraz.

Upraviteljev strah mu je marsikaj izdal. — Samson je torej tu, in z njim gotovo tudi Ela.

»Ali veste, na kaj sem prišel sem?«

»O, vem, milostni gospod,« je bled kot zid jecljal upravitelj. »Bog naj se usmili tistega, ki se je pregrešil! Jaz ne vem kdo je kriv — ah, ubogo dekle!«

Upravitelj je mislil, da se je katera izmed služkinj kaj pregrešila in da jo hoče William zdaj kaznoviti.

»Prenehajte vendar s tem!« ga je ježno zavrnil William. »Vaš strah je naravnost smešen. Ali vas ni nič sram? — Hočem govoriti z gospodično!«

»Z gospodično?«

»Da, z njo.«

»To da milostna gospodična je vendar — umrla!« je zajecjal upravitelj.

»Ne lažite!« je ježno zavpil William. »Dobro vem, da je živa. Tudi to vem, da je tu! — Kje je?«

»Ni tu, milostni gospod! Je vzkliknil upravitelj. »Prišegam, da je ni tu!«

William ga je ostro pogledal. »Odgovornjate na moja vprašanja! Kje je gospodična?«

»Jaz — jaz — ne vem.«

»Odgovorite!«

»Ne — ne — morem — —« William je stopil tesno k njemu in upravitelj se je skoraj zgrudil od strahu in zavpil:

»Milost! Usmilite se!«

»Odgovorite: kje je ona?«

»Milostna gospodična je pobegnila od vas!« je končno spravil iz sebe ves zbegani možic.

»Saj to vendar vem.«

»Ona vas ne bo sprejela — jaz...«

»Molčite, to bo moja stvar. Kje je ona?«

Williamu so oči tako divje žarele, da si upravitelj ni upal pogledati vanje.

»Ona — je — v — Ravenswoodu,« je zdaj vendarle povedal. William se je žalostno nasmehnil.

Torej je prišlo že tako daleč, da se po razvalinah skriva pred menoj, kakor preganjana žival, je otožno premišljeval.

»Pojdite z menoj,« je ukazal zdaj upravitelju. »Da prideva tja, se bo že svitalo. Na vsak način jo moram videti in govoriti z njo.«

Hrana v srednjem veku

Švedski profesor Eli Hekser je proučeval stare kronike, da bi ugotovil s čim so se hranili ljudje v srednjem veku. Njegove ugotovitve so prav zanimive. Predvsem je zanimivo, da so v srednjem veku ljudje porabili približno toliko kalorij s hrano kakor danes, ko smo znanstveno ugotovili, koliko kalorij potrebuje človeško telo.

Pred 400 leti so ljudje v severnih in zapadnih evropskih krajih s hrano, ki so jo uživali, porabili povprečno 4275 kalorij, danes dobi človek, ki se hrani z navadno meščkansko hrano, okoli 4376 kalorij vase.

Hrana pa je bila tedaj vendarle bolj enostavna. Glavna hraniva so bili kruh, meso, slanina, mast, ribe in surovo maslo. V srednjem veku pa ljudje niso poznali kot hraniva sladkorja, zelenjave, mleka, sira, jajca in krompirja. Izjema je bila le Nemčija, ki je že tedaj konsumirala razmeroma velike količine krompirja. Nemški filozof Nietzsche je zato trdil, da je nemški duh težak v primeri s francoskim, ker se Nemci hranijo s krompirjem. Zato da morajo tudi mnogo piti. Zanimivo je, da imajo ljudje, ki jedo mnogo krompirja, potrebo po opojnih piščah. Kruha in sicer črne, so največ jedli, kakor še danes, siromašni ljudje.

Zanimivo je še, da so ljudje v srednjem veku uživali štirikrat večje količine rib kakor danes. In to celo na Švedskem in na Norveškem. Vojaki so pa dobivali velike količine piva. L. 1558 so se vojaki pritožili, da dobivajo premalo piva. Zato so jim odtelej dajali trikrat toliko piva.

Kmetje so čez zimo uživali domače nasoljeno meso. Zato ni čuda, da so tudi pošteno zalivali. Pri velikih pojedinah, so gostom v srednjem veku postregli s 16 jedmi. Na nekem banketu v Nitrebergu so pa v 16. veku postregli kar z 120 vrstami jedi.

Kopel za potnike

Tramvajski promet v San Francisku zadnja leta ni kdo ve kaj uspeval. Jeli so premišljevali, kakor bi povečali potniški promet na tramvaju in pogruntali prav originalno rešilno misel. Uprava tramvaja je odločila, da ima vsak potnik, ki kupi 10 tramvajskih listkov, na razpolago brezplačno kopel v kopališču tramvajске uprave. Promet na tramvaju se je mahoma dvignil. . .

Astrološka napoved

za 9. april.

Polagoma se slabi stavi ozvezdja zboljšujejo, dasi nebo še vedno ne kaže prijaznega lica. Obeležje današnjega dne je še nemirno. V poklicnem življenju se kažejo danes ugodne prilike, ki jih velja izkoristiti; vendar je potrebna velka previdnost in preudarnost, ker so vmes tudi sovražni nevarni vplivi. Za ženske še vedno neugoden dan.

Iz domačih gajev

o. ROMUALD:

Pogubljena duša

Prekleta uhra inu zhojs,
kir sem rotena billa,
prekletta poft taistih gafs,
kir me ie Mati nofsila,
bulshi bi blu de bi se biu
na suet rodiu en kamen,
koker en zhlouek kir pride shiu
noter v peklenške Jeme.
Prekleta bodi ta lubefsen,
vkaterra sem udella,
Kir me ie vtako bolefsen
inu martre perpelalla,
Preklet bodi od menz usakh grech
kir sem ga billa sturilla.
Sakai sem ga dershalla sa en smech
ter sem mo peruolilla.
Prekleta bodi ta drushina,
skaterra sem hodilla,
O hudizhova pokorshina
me ie uezhnu pahnilla.
Sdei so se meni te ozhi
alli preposnu odperle,
Kir nimam uezh umeni mozhi
Nebefsa so se saperle,
oi mē; o uezhnost uezhne dni,
morem tadaı terpeti,
usaka Minutta se mesdi
ueliku lett gorretti,
och; taka nebom nikuli uezh
uidla oblizhie boshie
leta ie vserze uezhi mezh
koker ufse martre inu oroshie.
och; de bi mogla enkrat vmerit
bi olla she uezh terpeti,
alli pred mano beishy ta smert
morem uezhnu shiueti,
och greshni zhlovek spremisli peon
de sem k meni na pridesch.
delei pokuro kir si srou.
Sakai smerti neodidgh.

Pasijonska procesija v 18. stoletju v Skofji Loki je bila nekaj podobnega kakor so še danes ohranjene znamenite pasijonske igre v Oberammergau na Bavarskem, ki se od l. 1634. igrajo v nasledku vsakih desetih let o velikonočnem času, toda sedaj ne več toliko radi povzdige verske gorečnosti same, kot mnogo bolj radi čuvanja stare tradicije in pa radi — tuskega prometa. Skoraj že nekaj takega kakor prisilna obnova narodnih noš na naših ulicah!

Tudi na Slovenskem imamo v zadnjem času nekaj poskusov zunanje verske dramatike z motivi iz Kristusovega trpljenja, da se z učinkovitimi vidnimi sredstvi prikaže pobožni verski srenji, kako se je izvršilo naše odrešenje in koliko je pretrpel izveličar zavoljo naših grehov.

Začetki teh iger segajo pri nas v 16. stoletje, ko so jih kot prvi jeli uprizarjati v deželo poklicani protireformatorski bojevnik Jezusovci, seveda v latinskem ali nemškem jeziku. Skofjeloški pasijon oo. kapucinov iz l. 1721. pa je znamenit zaradi slovenskega besedila, ki ga je priredil o. Romuald.

Vsa ta pasijonska zaloigra obsega nad tisoč vsebinsko, poetično in jezikovno tužnih verzov, ki se v njih zrcali domače loško narečje v okorni sodobni nemški grafični maniri, kakor da se ne bi bila že več ko 150 let prej tiskala prva sovenska knjiga.

Gornji verzi so iz drugega prizora, v katerem nastopa sam peklenški kralj s svojo pošastno svojatjo na konjih, ki žene v sprevedu ubogo zgraveno dušo, ki zaman vzdihla za izgubljenim rajem.

Predsednik vlade v Ljubljani

Ljubljana, 8. aprila

Kakor zanano, so šef vlade g. dr. Stojadinovič že nekaj dni mu di v Sloveniji. Nastanil se je na Bledu. Po poročilu današnjega »Slovenca« se je predsednik vlade na tem svojem oddihu posvetil delu, ki ga čaka v bodoče v Beogradu, da bi mogel kar najuspešnejše zastopati naše državne interese, bodisi v inozemstvu bodisi v našem notranjem političnem življenju. Predvsem si je nadel predsednik vlade nalogo, da bi dodobra proučil politično stanje, ki vlada v Sloveniji sami, da bi mogel zastopati tudi slovenski narod na merodajnih mestih kot vodja državnih poslov v kraljevski vladi.

V ponedeljek zvečer je predsednik vlade na povabilo bana dr. Natlačena prišel v Ljubljano, kjer se je, kakor izvemo iz »Slovenca« v prostorih banske palače udeležil večerje, ki jo je njemu na čast priredil ban. Na to večerjo so bili povabljeni še podban dr. Majcen s soprogo, mestni župan dr. Adlešič, bivši minister dr. Kulovec, vseučiliški profesor dr. Lukman, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golia s soprogo, ravnatelj II. drž. realne gimnazije Retelc s soprogo, ravnatelj Avsenek s soprogo, odvetnik dr. Ažman, urednik »Slovenca« dr. Kuhar in oba šefa kabinetov v ministrskem predsedništvu in zunanjem ministristvu.

Pri desertu sta ban in predsednik vlade izmenjala prisrčne napitnice, nakar je predsednik vlade ostal s prisotnimi še dolgo časa v prijetnem intimnem razgovoru. — Tako poroča »Slovenec«.

Papen v Šibeniku

Kakor poročajo iz Šibenika, je v ponedeljek popoldne prispel tja s svojo soprogo in dvema hčerka ma nemški poslanik na Dunaju von Papen. Ustavil se je v hotelu »Kрка«. O namenu svojega potovanja ni hotel povedati ničesar. Iz Šibenika se je odpeljal dalje proti Splitu in Dubrovniku.

Devetleten morilec

V Gourgetu (Francija) je devetleten deček ustrelil svojo 5-letno sestrico po nekem prepiru, ki sta go otroka imela med seboj.

Grozno je, s kako hladnokrvnostjo je dečko svoje dejanje izvršil. Izjavil je sestrici: »Da veš, zdaj te bom pa ustrelil!« Nato je odšel v spalnico staršev, kjer je stala očetova lovska puška, je vtrnil v omaro, da je dobil patrono, in se je vrnil v jedilnico, kjer je, ne rekši besede, pomeril na sestrico in ji naboj šiber poglaval v glavo.

Po izvršenem činu je dečko odšel na polje in tam pravil sosedom, da je njegova sestra izvršila samomor. Pri zaslišavanju pa je potem dečko odkrito, ne samo vse priznal, ampak tudi še izjavil, da je hotel prvotno ustreliti tudi svojo mater.

NAJNOVEJŠA POROČILA

Udar španskega parlamenta

Predsednik republike Zamora odstavljen

Madrid, 8. aprila, d. Doznava se, da je predlog populistične stranke za odstop Zamore sprejet z 238 proti 5 glasovom. Rezultat je torej v veliki meri prekoračil absolutno večino, ki znaša 209 glasov. Monarhisti, katalonski regionalisti, radikali in agrarci niso glasovali, ker so že pred glasovanjem zapustili dvorano. Radi tega je po členu 85 španske ustave Alkala Zamora primoran, da se odreče mestu predsednika španske republike. Na položaj predsednika španske republike je začasno imenovan dosedanj predsednik skupščine Martinez Barrio, za predsednika skupščine pa je imenovan Hymenes de Asue, ki je bil dosedaj prvi podpredsednik skupščine.

Madrid, 8. aprila, d. Novi začasni predsednik republike je že položil prisego zvestobe ustavi. Skupščina je danes odložila seje do 15. aprila.

Avstrija s svojim nastopom izziva

Kakor poročajo iz Dunaja, je avstrijska vlada na protestno noto zastopnikov Male antante pri avstrijskem zunanjem ministristvu odgovorila s kratkim komunikacijem, ki ga je objavila preko službenega dopisnega urada. Komunikacije na kratko objavlja vsebino note držav Male antante in dodaja, da se avstrijska vlada na skupni korak ČSR, Rumunije in Jugoslavije ne bo ozirala, češ da je izdala zakon o uvedbi splošne vojaške dolžnosti po zrelem preudarku in v zavesti, da ravna po svoji najboljši vesti v življenjskem interesu avstrijskega naroda in za zavarovanje obstoja avstrijske države.

Ta kratka izjava avstrijske vlade je seveda izzvala veliko pozornost v vseh diplomatskih krogih. Zdi se, da ne gre pri tem ko-

Dr. Šutej

o razgovorih opozicije

Dr. Šutej o razgovorih opozicije. Kakor poročajo zagrebške »Novosti« je najozi sodelavec dr. Mačka izjavil dopisniku beogradske »Pravde« med drugim:

Moja vloga je samo ta, da referiram. Našemu predsedniku sem podrobno referiral o vsem, kar ga je interesiralo v stvari za katero gre. O njegovi odločitvi ne morem nič reči. To odločitev bo naznanil sam dr. Maček, ko bo zadel vo proučil v vseh strani.

Na posebno vprašanje dopisnika, kakšna bo približno ta odločitev, je dr. Šutej izjavil:

Stvar stoji dobro, ker je razpoloženje dobro. Z obeh strani obstajata dva glavna pogoja, ki sta potrebna za uspeh, in to sta volja in

Doznava se, da bo ministrski predsednik Azaua podal novemu predsedniku republike poročilo o formalni ostavki svoje vlade. Zdi se, da bo ostavka odbita ter bo novi predsednik izrazil Azaui svoje zaupanje. Azaua bo sigurno izrabil to priliko ter izvedel neke rekonstrukcije v svoji vladi.

Madrid, 8. aprila, d. Po ustavi se mora v roku petih tednov izbrati s splošnim glasovanjem v vsej državi 73 delegatov, ki pridejo v poštev pri volitvah za predsednika republike.

Madrid, 8. aprila, d. Po neki vesti se doznava, da namerava sedanj predsednik republike Zamora protestirati pri ustavnem sodišču radi odločitve parlamenta, ki ga je prišla, da je moral zapustiti mesto predsednika republike. Zamora je že zahteval prepis zapisnika včerajšnje seje, da ga predloži ustavnemu sodišču.

raku za samostojno politiko Avstrije, marveč za dobro premišljen načrt, za katerim stoji nekdo drugi v ozadju.

Po sodbi dunajskih krogov je jasno, da Mala antanta ne bo mogla iti mirno mimo te izzivalne izjave avstrijske vlade in do bo zato prišlo najbrž do zelo ostre reakcije. Politiki takih dovršenih dejstev je po sodbi romunskega tiska treba napraviti enkrat za vselej konec, sicer se položaj v Evropi lahko čez noč komplicira v neskončnost.

V enekem tonu protestirajo tudi češkoslovaški listi, ki obenem poudarjajo, da se Mala antanta zaveda svojih dolžnosti, pa tudi svojih pravic in si jih ne bo dala od nikogar kratiti, najmanj pa od strani Dunaja.

Čitaj „Glas“

S prvim majem oddamo

eno štirisobno komfortno stanovanje in eno dvosobno samsko stanovanje s kopalnico. Poizve se v upravi palače »GRAFIKE«, IV. nadstr.

Kovač Jakob

diplom. kroj. mojster

CELJE

RAZLAGOVA ULICA 6

Oblike po meri. Na zalogi vedno češko, angleško kakor tudi domače sukno.

iskrenost. Zato se nikakor ne more govoriti o kakšnem odbijanju. Ni nikakega nezaupanja. Ako bi bilo nezaupanje, bi se vsa stvar niti ne začela. Tudi ni med nami oddvojenih mišljenj, niti se taka mišljenja morejo zakrivati v naslovom predsednika. Taka mišljenja lahko obstoje samo v pogledu organizacije, v političnih vprašanjih pa mi ne dajemo niti sugestij kaj šele meritornih mišljenj. Ni pri nas kakor pri drugih. Nam ni so potrebna ne konferiranja ne posvetovanja prakov. Mi vsi smo samo veliko uho, ki posluša in brez ugovorov sprejema odločitve svojega predsednika, svojega vodje. Samo on odločuje, pa bo tudi o tej stvari odločil on in njegova odločitev bo za nas obvezna.

Po informacijah beogradske »Politike« se bo delovni odbor Združene opozicije sestal v Beogradu takoj po velikonočnih praznikih.

— Prepričan sem, da bo marsikateri ženska jokala, ko se bom jaz poročil.

— Kaj se misliš za večimi poročiti?

MALI OGLASI

HRANILNE KNJIŽICE
prodane ali kupile najbolje potom moje
oblastveno d. voljene pisarne. Denar ta
koj, Pri ožiti znamke.
RUDOLF ZOREL Ljubljana
Oledalška ulica 17. Telefon 38-12

GOSPODIČNO
sprejemem na stanovanje takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Glasa naroda«.

MLADI - STARI!
Madrace tridelne 220.—, otomane 400.—, vloge žične - blazinjene, rolete, tapešniška popravila l.t.d. Pohištvo različno, moderno, solidno in ceno. — Priporoča se »ADA« - Maribor, Vojašniški trg.

Ženitve
in možitve boljših krogov posredujemo najvestneje. Razpošiljamo informativne prospekte proti predplačilu Din 10.— v poštinih znakah - diskretno. Velika izbira odličnih partij obojega spola. Naročite takoj prospekte! »Rezor« Zagreb — pošta 3

38-55

je številka, katero pokličite pri naročevanju svojih

oglasov

o »Glasu naroda«

Hotel bodočnosti v Ljubljani

Ljubljana, 8. aprila.

»Slon« je najstarejši ljubljanski hotel in vedno enako cenjen. Svoje ime je dobil po slonu, ki so ga leta 1552. vodili v spremstvu nadvojvode Maksimilijana, Trubarjevega podpornika in poznejšega cesarja Maksimilijana II., iz Trsta na Dunaj. Vse je drvelo skupaj gledat slona, saj je Ljubljana danes vedaj videla že dosti nadvojvod in cesarjev. Živega slona pa še nikdar. Upravičeno je torej, da je prenočišče, kjer je velikaški tuje ložiral, dobilo po njem ime »Slon« ali po domače

„Lefont“

Vendar je bilo med preprostim ljubljancem in kmeti bolj v navadi ime »pri Mokarju«, kjer je bil okrog l. 1818. spet v gostih pravi slon Misbaba, da je staro ime spet oživel in se še bolj utrdilo. Ali se je redki gost preveč nalokal cvička v Ljubljani ali pa šele na mačka po njem med potjo vipavca, rebule, terana in prosekarija, še vedno niso dognali zgodovinarji, gotovo je pa, da je slon po mokrem potovanju skozi naše kraje od žejne strpal in podivjal. Ni hotel naprej in silil je nazaj, da so ga morali v Benetkah ustreliti. Zakaj se pa taka-le nežna živalca tudi lobi cvička in drugih zlahkih sokov naše miše domovine? Vse svoje premoženje, namreč svojo

neukrotljivo slonovsko žejo

je slon Misbaba v testamentu zapustil gostoljubnemu prebivalstvu krajev, kjer je preživel svoje zadnje tako vesele dni. In pošteni Slovenec se je potrudil, da se je slonova dedščina še pomnožila...

Pred 80 leti

je pričel Jože Zalar zidati sedanje dvonadstropno poslopje. Že l. 1853. je pa napravil kopališče. Kavarno je odprl l. 1860. Pri »Slonu« so se l. 1848. shajali nacionalni gardisti, v časih reakcije in absolutizma je pa zavedne Slovence bodril z zlatom vezani napis: Vremena Kranicem bodo se zjasnila... Tu so 20. oktobra 1861. ustanovili Narodno čitalnico, matico drugih slovenskih društev, in izvolili za predsednika župana Miha Ambroža. Zalar je čitalnici prepustil nekaj sob v I. nadstropju, kjer je bila 24. novembra že prva »Beseda«, ko je v Ljubljani prvič javno zadržala

slovenska himna

„Naprej“

Častiljivo 80 let storo poslopje najmanj 400 let starega prenočišča in shajališča tujcev in domačinov na glavni prometni žili dežele je za moderno Veliko Ljubljano postalo zastarelo in prvi smo poročali, da sedanji lastnik g. Anton Koritnik namerava zgraditi novo, najmodernejšo poslopje. Osnutki in načrti so že tako dozoreli, da lahko naša javnost razveselimo že s podrobnostmi, kakšen bo

novi hotel „Slon“

Predno pa pričnemo z opisovanjem, bodo gotovo z nami soglašali tudi naši čitatelji, če podjetnega g. Koritnika opozorimo in na-

prosimo, naj v ponosnem novem poslopiju nikar ne pozabi na častiljivo zgodovino »Slona«, ki smo jo narisali samo z nekaj kratkih črt. Motivov za slikano plastično ali kakršnokoli dekoracijo novega razkošnega hotela pač ne manjka, saj je dosti spominov v hiši sami!

„Najprej štalica, potlej kravica“

je star slovenski pregovor, ki ga pa mnogo premalo vpoštevajo naši pospeševalci tujkega prometa. Kaj nam pomagajo rajsko lepi kraji če pa tujcev nimamo kam dati in jim ne moremo postreči tako, kakor so vajeni, drugje. Tujec občuduje naše kraje in spet gre ter se nikdar več ne vrne... Pomislimo samo n. pr. na Skočjo Loko, na Delenjsko in Notranjsko, zlasti pa na primitivne in patriarhalne razmere na Jadranu! Slovenija pa z novim »Slonom« dobi

centralni hotel bodočnosti

ki bo shajališče vseh tujcev in križišče vseh tur za Slovenijo, predvsem pa tudi za tujski promet med severom in jugom, vzhodom in zahodom. Brez take centrale tujkega prometa sanjati ne moremo o ljubljanskem Salzburgu, saj moramo imeti res prvovrsten svetški hotel z vsemi najmodernejšimi pridobitvami gostinske industrije prej, nego avtomobilsko cesto na Sušak in železniško zvezo z morjem, da se reka tujcev ne bo navadila teči mimo nas, kakor teče sedaj, temveč da se bo dotok tujcev v Ljubljani zajel in ustavil ter šele tu razlil na vse strani. Ta hotel pa tudi mora biti tak, da se bo prav v vsem lahko meril z najodličnejšimi hoteli vsemest, kar bo novi novi »Slon« tudi v resnici, saj bo tako popoln, da bo po svoji ureditvi in opremitvi prekašal vse hotele v državi. Predočal bo višek sodobne hotelske industrije, saj ne bo zidan samo za nekaj let, temveč

za več generacij

Sedanji hotel bodo podrli do tal že letos! Za zidanje in opremo bo treba nad leto dni, da bomo kakih 17 mesecev morali potrpeti brez »Slona«. Že ta presledek pomeni ogromno žrtev za lastnika, razen tega bo pa novi hotel veljal po proračunu nad 10 milijonov Din, da upravičeno lahko računamo s stroški

blizu 15 milijonov dinarjev

Kakor se bo posrečilo odtažati kapital, bodo pričeli z zidanjem takoj. Tedaj bo popustila tudi brezposelnost med našim obrtništvom, saj bodo k sodelovanju povabljene

edino domače roke

edino slovenski delavci in slovenski mojstri! Zidanje novega »Slona« bo tako posredno pomenilo poživljenje vsega našega gospodarskega in tudi družabnega življenja, saj bo hotel v centru mesta nudil občinstvu prav vse, kar ima rado doma in išče v tujini. Zato naj se pa vsi faktorji zavedajo, da se tudi z malenkostno birokratsko ovirano lahko podere ves za vso Ljubljano in za vso deželo tako važni in izredne koristi obefajošni načrt.

Redke lastnikove podjetnosti in presenetljive širokopoteznosti nikakor ne smemo sprejeti z malo-meščansko ozkoscenostjo, temveč z najboljšo voljo in pomočjo pri realizaciji projekta!

Zazidana bo spet skoraj vsa parcela, kjer stoji sedanji »Slon«, zmanjša se pa predvsem dvorišče, ki bo edino še za promet avtomobilov pred garažami. Poslopje bo štirinadstropno z vmesnimi etažami, edino na oglu Tyrševe ceste in Prešernove ulice bo elektno povišano s ponoči bajno razsvetljenim steklenim zimskim vrtom. Streha bo ravna, a Ogal bo s svojimi razčlenjenostjo še posebno poudarjen kot reprezentacija stavbe in zaseden z elitnejšimi prostori, apartmani, kavarno in trgovinami. Sijajno bo zaključeval perspektivo Aleksandrove ceste in glavnega tivolskega drevoreda!

V pritličju bodo trgovine na Tyrševi cesti na sredji bo pa glavni vhod s sprejemno vežo, odkoder pridemo na vse strani. Dovož k garažam bo tam, kjer je sedaj trafika, Naravnost pridemo v razkošni hall, dalje pa v veliko, najelegantnejšo hotelsko restavracijo, a odtod po steklenih stopnicah v I. nadstropje na restavracijski vrt. Ob restavraciji bo centralna kuhinja s celo vrsto raznih manjših kuhinj za mrzla jedila, slaščice i. t. d. ter hladilnicami. Ob veži bodo tudi vse garderobe, glavna in stranska stopnišča ter trafika, na levi frizerski saloni za dame in gospe z izhodom tudi na Frančiškansko ulico, dalje pa v kopališče. V sredini bo tudi razstavni prostor, kjer bodo potniki razstavljali svoje blago, kakor v starih časih, ko je v večjih mestih moral vsak tuji obrtnik in trgovec razložiti svoje blago in ga dati na prodaj. Na desni bo luksuzno opremljena velika slaščičarna ob Tyrševi cesti, skozi

ekspresno restavracijo

s prostori za stoječe in sedeče goste bomo pa prišli v Prešernovo ulico.

S Tyrševe ceste, kakor tudi iz hotela bo dostop v suteran, kjer bo velik

grillroom

za kabaret in sploh večerne obrite. Jedila bodo tu pripravljena na odprtem ognjišču, ki ima po njem grillroom svoje ime. Tu bodo pa seveda tudi kleti z vsemi našimi vini, pokušali bomo pa lahko tuja vina. Služinčad bo tu imela svojo obednico, kopalnice in toalete, nadalje bodo pa pod zemljo tudi trgovska in hotelska skladišča, specialna ventilacija za vse hotel in vse javne prostore, kurjava itd.

V I. nadstropju bo 40 m pročelja na Tyrševi cesti in Prešernovi ulici zavzela 13 m široka

kavarna

z razgledom na Aleksandrovo cesto in Tivoli ter na ceste pod seboj. Krasno bo razsvetljena in dostopna po čudovito položnem stopnišču. Seveda bodo pri kavarni tudi posebne igralnice, zvečer se ji bo pa lahko priključil še najbogatejši opremljeni salon, ki bo ležal nad glavnim vhodom in bo služil tudi za seje in zborovanja ter

razne prireditve zaključenih družb. Na drugi strani bodo še trgovski lokali, zadaj pa kakor rečeno, letni vrt nad restavracijo.

Višja tri nadstropja bo zavzemal hotel z vsemi potrebnimi obratnimi prostori, ki jih zahteva moderna hotelska industrija. Ša stanovanja za uslužbenstvo bodo popolnoma ločena v dvoriščnem traktu.

Vsaka hotelska soba bo prav za prav

kompletno stanovanje,

saj bodo sobe široke po 4 m in po 5 do 6 m globoke, vsaka soba bo pa imela tudi svojo predsobo, svojo kopalnico ali prho ter toaleta, seveda pa tudi svoj telefon, da se boste počutili kakor doma. Vse omare bodo vzdane, vendar pa hotelska nadstropja ne bodo grajena po skeletnem sistemu, temveč solidno zidana z večimi stenami. To je namreč najbolj zanimivo pri gradnji, da bodo vse konstrukcije razčlenjene in se bo n. pr. lahko

vsaka trgovina

povečala ali zmanjšala,

hotelske sobe bodo pa z večimi stenami spet tako izolirane, da ne bo mogoč

nititi najmanjši šum v sobe

nititi iz hotela in sosednjih sob nititi s ceste! Skeletni sistem bo samo v pritličju in I. nadstropju.

Na oglu nad kavarno bodo v hotelu

luksuzni apartmani

s salonom in spalnico in vseni prikljub bogatega stanovanja, seveda pa tudi s posebno sobo za služinčad. Vsi apartmani so urejeni tako, da se jim lahko priključi še nekaj sob, če pripelje n. pr. diplomat seboj tudi svojega tajnika.

Vsak košček prostora je v poslopiju absolutno izrabljen, vsi prostori — razen kleti seveda — imajo pa tudi direktno dnevno luč, saj bo pri gradnji uporabljenega posebno mnogo stekla. V medetražah bodo pisarne in vse garderobe ter toaletne naprave za kavarno, povsod pa vedno čist zrak in in najprijetnejša toplota, saj bodo prostori normalno in specialno ventilirani z nevidnimi odvodi in

dvojnimi stropi

Strokovnjaki smatrajo za najkompliciranjšo nalogo arhitekta — hotel, ker je tako poslopje pač tudi industrija za sebe. In treba je bilo dolgotrajnih specialnih študij in potovanj, predno je mladi talentirani naš

arhitekt inž. Stanislav Rohrmann

sin našega slovitega kmetijskega strokovnjaka, mogel izdelati vsestransko ustrezajoče načrte. In spet ponavljamo, da bo hotel zidan za generacije!

Projekant inž. arh. Stanislav Rohrmann je studiral tudi v Pragi in v Monakovem, diplomiral je pa spet v Ljubljani. Samo zaradi novega »Slona« si je z g. Koritnikom ogledal najznamenitejše hotele na Dunaju, v Pragi, Dresdenu, Leipzigu, Berlinu, po vsem Porenju Stuttgartu, Baden-Badenu, Monakovem in sploh po Nemčiji, saj nemška hotelska industrija visoko nadkriljuje celo Ameriko in jo ves svet priznava za prvo na svetu.